

**Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.**

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 22. maja 1915.

Št. 41.

Z bojišč.

Položaj na bojišču.

S čudovito hitrostjo ste prodrli naša in nemška armada do črte reke San—Przemysl — Sambor — Drohobycz — Stry — Stanislav. Ta naglica v gibanju je prizadela Rusom tako velikanske izgube na ujetnikih in vojnem materijalu. Najpomembnejše iz zadnjih dogodkov z bojišča je, da stojite zvezni armadi pred Przemyslom, ki je najbrž že od treh strani obkoljen in obstreljevan. Vprašanje je, če se je posrečilo Rusom v tem kratkem času Przemysl zopet napraviti za moderno trdnjavo, ali pa so Przemysl utrdili le za silo. Moderne, skoro da nezavzetne utrdbe so naši vojaki pognali v zrak, predno so se udali. Verjetno je, da so Rusi Przemysl zopet precej močno utrdili, da pa trdnjava nima večjega pomena kakor kaka močna poljska utrdba. Torej Przemysl ne bi bil več za našo armado tako trd oreh, kakor je bil prej za rusko. To pa bi pomenilo zopet, da bi morali Rusi v trdnjavi pustiti veliko večjo posadko, da bi branila trdnjavo, kakor je bila prej naša posadka. Ali so mogli v trdnjavo v tem kratkem času spraviti dovolj živeža za tako veliko posadko?

Ob spodnjem Sanu so naše čete zavzele Rudnik in Ležajsk, Nemci pa Jaroslav. Na par točkah je armada prekoračila San. Če bi morda naša in nemška armada za nekaj časa ne mogli več prodirati s tako naglico kakor dosedaj, je treba pomisliti, da ste došli do nove, močno utrjene ruske črte in da Rusi pošiljajo na bojno črto ob spodnjem Sanu močna ojačenja. Bil se bo torej precej hud boj, predno bo tudi tukaj prodrta ruska bojna črta.

Avstrijsko vojno poročilo.

D u n a j, 17. maja. Uradno se razglša: 17. maja opoldne. V primeri s trdovratnimi boji preteklih dveh tednov je včerajšnji dan potekel na celi bojni črti na splošno brez bistvenih dogodkov.

Armade so pridobile nadalje na ozemlju. Kolone, ki so prodrle proti zgornjemu Dnjestru, so z deli zavzele sedaj tudi Drohobycz; nadalje 5100 ujetih in 8 strojnih pušk zaplenjenih.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Nemško vojno poročilo.

Berolin, 17. maja. Veliki glavni stan, 17. maja:

Zapadno bojišče.

Severno od Yperna, zapadno od Kanala pri Steensstrate in Het Sas smo zapustili svoje naprej potisnjene postojanke in smo potegnili tam stoječe slabe moči, da zabranimo izgube vsled močnega sovražnega artiljerijskega streljanja, nazaj na našo glavno postojanko na vzhodnem bregu Kanala. Južno od Neuve—Chapelle še držé Angleži dele našega sprednjega jarka, ki so njihovi od predvčerajšnjih bojov. Boj tam še traja. Severno od Arras pri Ablain in Neuville smo odbili francoske napade z velikimi izgubami za nasprotnika.

Pri Ailly in v Pretre-gozdu so se razvili manjši infanterijski boji.

Naša letala so z uspehom napadala vojni pristanišči Dover in Calais.

Vzhodno bojišče.

Ob Dubissi pri Airagoli in Czekiseki kakor južno od Njemená pri Marijampolu in Ludvinovu so bili sovražni napadi odbiti.

Med pri Szavle ujetimi Rusi so bili ugotovljeni rekruti letnika 1916, ki so bili samo štiri tedne vežbani.

Južnovzhodno bojišče.

Naše prodiranje med Pilico in zgornjo Vislo, ravnotako na bojni črti Sambor—Stryj—Stanislav se nadaljuje. Pri Jaroslavu in severno se je na več krajih posrečilo prekoračiti San.

Za Przemysl se vrši boj.

Najvišje armadno vodstvo.

Nemški podmorski čolni v Sredozemskem morju.

Berolin, 17. maja. Po nekem poročilu »Lokalanzeigerja« iz Aten so se prikazali v Sredozemskem morju nemški podmorski čolni in je to vzbudilo tam veliko pozornost. Kako velik da je strah angleških mornarjev pred nemškimi podmorskimi čolni, izhaja iz tega, da skuša angleška admiraliteta s podkupovanjem zapeljati državljane nevtralne države, kakor Grške, da bi proti plačilu špionirali, kar bi se ne strinjalo z nevtralnim zadržanjem njihove vlade in bi moglo imeti najresnejše posledice.

Zanimivo francosko dnevno povelje.

Berolin. (Kor. ur.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan, dne 16. maja.

Kakor je naša navada pri francoskih napadih z velikimi cilji, objavljamo v naslednjem francosko povelje za sedanjo ofenzivo severno od Arrasa:

Po vojni, trajajoči že devet mesecev, od katerih smo jih prebili sedem v okopih, je čas, da se končno potrudimo, da prebijemo sovražno pehoto in prepodimo Nemce najprvo z lastnih narodnih tal. Trenotek je ugoden: Nikoli še ni bila armada močnejša in nikdar še ni bila navdahnjena bolj vznesenega duha.

Sovražnik je po svojih srditih napadih sedaj omejen na obrambo svoje zapadne in vzhodne fronte, nevtralne države pa čakajo na to, da jim damo s svojim uspehom znamenje, da udarijo. Kakor se zdi, razpolaga sovražnik samo s par divizijami. Mi smo štirikrat tako močni, kakor sovražnik in imamo tako strašno artiljerijo, kakršna se še ni nikdar pojavila na bojišču.

Ne gre danes več za to, da izvršimo kako smelo dejanje ali da osvojimo kak jarek, marveč gre za to, da sovražnika potolčemo. Zato je treba, da ga s skrajno srditostjo napademo in ga z neprimerno žilavo odločnostjo zasledujemo, ne da bi se brigali za utrujenost, glad, žejo ali trpljenje. Ničesar

Podlistek.

Mrtvi in živi.

Nekoliko spominov iz polpreteklosti; napisal Jos. Stariha.

I.

Tako-le je! Dokler smo skupaj, ne spoznamo vrlin svojih tovarišev in znancev in prijateljev. Vsakdanji ljudje so nam, loveči se za srečo, za častje, za raznimi sladkostmi tega življenja. Vsaka njih malenkostna napaka nas zbode v oči, nam razvozlja klepetavost, da jezikamo in se čeljustimo prav nespodobno in popolnoma brez potrebe. Vsaka njih navada in razvada nam pride prav, da toliko višje lahko povzdignemo svoje vrline in svojo častivredno, nad vse spodobno osebnost. Če naš znanec preglasno kihne, že se spogledamo s svojim sosedom, če si v družbi seže s prstom v nos, se zgrozimo in pademo v omedlevico. In če spi je za vrstjo štiri četrtinke zagorele božje kaplje, tedaj opazimo, kar smo v naglici dozdej prezrli, da ima že davno rdečebakren nos, da ga torej natihem še bolj nespodobno srka kakor v družbi. Koliko jih je takšnihle skrivnih pijancev! Da, tako je... In čemu

naj bi bilo drugače? Filozof molči in gre mimo... Toda pridejo časi, ko so tovariši in znanci in prijatelji odšli, ko so vzeli s seboj vse, kar nas je vznemirjalo. Nič več ne slišimo njih kihanja, ne vidimo njih prstov, luknjajočih po nozdrvih. Četrtinke se ne svetijo več pred njimi, nosovi ne rdijo, pijanstvo je zadobilo vse drugačno obliko. Daleč so, nekateri se ne vrnejo nikdar več, drugi morda... morda... In razdalja, bodisi časovna ali krajevna, je našim srcem prijazna, našim dušam uteha. Vse te takozvane napake zabriše, zakoplje in sede nanje, da ni po njih ne duha ne sluha. A iz njih grobov požene vse drugačno cvetje, bujno in dehteče, miglja, se sveti in blešči, pripoveduje in se žari v solnčnem žaru. In z začudenjem vidimo to, kar je bilo toliko časa zakrito našim zameglenim očem. Napake niso napake, grehi niso grehi... vse je samo življenje... človeštvo... Srce se krči, da je delalo krivico, duša se zviha v bolečinah in prosi odpuščanja... Tako je...!

Resni so časi in žalostni. Kje so oni časi belega kruha, egiptovskih loncev, polnih čaš? Še črn kruh visi visoko, marsikatera roka je prekratka, da bi ga dosegla. A egiptovski lonci so prekipali, oparila se je njih juha in meso je izginilo, da nihče ne ve kam. Polne čaše so prazne in zapuščene,

namesto sladke kaplje je v njih žolč in bridkost. Medli, izsesani obrazi okroginokrog, žalost na obličju in žalost v srcu, čas črnih oblek in klobukov in prevez... Sam sedim proti večeru pri oknu svoje sobe. V majskih sapah valovi rž na prostranih njivah, srebrnobelega svetlika vsakokrat, ko se vpognejo nje bili. Kakor morski val, plujoč proti obrežju, gre od začetka njive do konca, preskoči vlažno rjavo pot, uhaja na drugo njivo, tretjo, in na obzoru se izgubi med temnimi smrekami... Tvoje življenje, o človek...! Oddaleč se črtajo Karavanke, njih glave so ovite v belkaste rute, zebe jih še, prava pomlad še noče sem čez, se ne more še ločiti od morskih bregov, naselila se je sredi kraških dolin in čeri in se ji noče dalje. Pod temnozelenim gričem se dviga steber dima visoko v večerni zrak, vlak sopiha v reber, prha, da se čuti vsa velika teža, ki jo vleče za seboj proti vrhu. Na desni se vidi stolp vetrinjske cerkve, prvo zelenje leze nad njim po slemenu zarastlih gričev. In tiho, tako čudno tiho je vse okoli, še muhe ni, ki bi zabrenčala okoli ušesa...

Tam zadaj pa črni Ljubelj... In tedaj, tedaj pridejo nenadoma, nathoma, po prstih — spomini. Vsa vrata se odpro in vsa okna, vse raze se razširijo, in skozi je pri-

ne dosežemo, ako sovražnika definitivno ne porazimo. Zato se naj vsakdo — častnik, podčastnik in vojak — zaveda, da zahteva domovina od trenutka, ko je izšlo povelje za napad, do končne zmage vsako junaštvo, vsak napor in vsako žrtev.

Poveljujoči general 33. armadnega zbra Petain, načelnik generalnega štaba (ime nečitljivo).

Vrhovno armadno vodstvo.

Rusko uradno poročilo.

»Münchener Neueste Nachrichten« pri-
našajo:

Petrograd. Veliki generalni štab poroča: Okoli Šavle se razvija boj za nas ugodno. Ujeli smo 1000 Nemcev in 9 strojnih pušk. V zahodni Galiciji se je 10. t. m. silovitost bojov nekoliko zmanjšala. Naše čete se zaporedno zbirajo na črti ob Sanu, kjer se hočejo bolj stisnjeno urediti. Dne 11. t. m. je avstrijska armada zapustila svojo krepko utrjeno postojanko, ki je v dolžini 140 vrst segala od Bistrice do romunske meje. Dne 12. t. m. je naglo prestopila Prut. Z ognjem smo razpršili sovražno konjenico, ki je krila odhod. Na več krajih je naša konjenica prodrla sovražno fronto, spretno napadala in spravila kolone v nered. Sovražnika zasledujemo. Število ujetnikov naglo raste.

Nezadovoljnost z Joffrejem.

Iz Ženeve poročajo: Na Francoskem vlada že več mesecev pesimistično naziranje. Vzrok temu je, da združeni Angleži in Francozi s svojo ofenzivo niso mogli ničesar opraviti. Francija je izčrpala vse rezerve in postavlja ob fronto svoje najmlajše letnike. Kljub temu se ji ni posrečilo predreti nemške fronte. Kljub vsemu lažnivemu poročanju in zmagam na papirju očita generalisimu Joffreju, da ni sposoben nastopiti z enotnim načrtom.

Ob začetku vojske je bil Joffre najpopularnejši mož v Franciji, danes pa mu očitno očitajo, da ne postopa enotno in da stoji pod vplivom Kitchenerja in Frencha. Ofenziva pri Lillu in Arrasu je imela samo namen, da osvobodi Angleže iz težavnega položaja. Francozi so danes prepričani, da služba belgijska fronta samo izključno angleškim interesom. Tudi že močno ugovarjajo proti gospodarstvu Angležev v Severni Franciji, kjer imajo Angleži najvažnejše pozicije pri Havru in Dunkerqu v svojih rokah.

Po naziranju Parižanov bo izšla Francija iz te vojne popolnoma oslabiljena. Joffre je prišel v nemilost in govori se že o njegovem nasledniku generalu Fochu, ki je sedaj pri Carencyju in Neuvilleju dosegel par brezpomembnih uspehov. Francoska fantazija ga že imenuje zmagovalca Neuvilleja in vidi v njem že bodočega generalisima.

haja drug za drugim, oblečen v prošle čase, ožarjen z zlato zarjo nekdanjih; spomin za spominom. Vsi beli so velikani na jugu, bela je Golica in Vrtača, bel je Stol, in ves bel je Ljubelj. In doli od vrha proti temni dolini se vije bela cesta, zasuta z drobnim, škripajočim snegom. Pošastno moli golo vejevje v zrak, a po snegu drčijo sanke. Drčijo, drčijo... Kolikor dlje, toliko hitreje... hitreje... Noge s podkovanimi, novimi in z mastjo namazanimi čevlji so iztegnjene naprej, izpod sive kučme gleda dvoje smehljajočih oči, mimo ovinkov, mimo komaj vidnih kantonov. Truplo se obrne na sankah, oči pogledajo nazaj, smehljaje se raztegnjejo usta:

»Ali si še zadaj, dohtar?«

Dohtar si ne upa odpreti ust, trdo jih je stisnil med dričanjem, preveč mu jemlje sapo. Toda njegova glava klecne parkrat gori in doli, njegove roke se še trdneje oklenejo sank. V tem hipu se sanke ostro zaobrnejo, dohtar se valja po snegu.

»Ho... ho... čakaj, Štefan... ustavi se!«

Toda Štefan se smeje in drči navzdol. In spodaj se ustavi in čaka.

Kje si sedaj, Štefan? Ljubelj še stoji, še sedaj je sneg na njem in na njegovi cesti in na rebri in na ovinkih... a kje si ti, Štefan? Tako sem Vam ga torej predstavil, njega, ki je prišel izmed vseh prvi na vrsto, njega: profesorja Štefana Podboja.

Boj za Dardanele.

Pisma, došla iz Mudrosa, pravijo, da je bilo tam prejšnji teden samo en dan pokopanih 17 višjih angleških in francoskih častnikov, med njimi en general in dva polkovnika. Do dotičnega dne so znašale izgube francosko-angleškega ekspedicijskega kora 30.000 mož.

Hvala ujetega ruskega polkovnika.

Ruski polkovnik Gelczynski, poveljnik 172. pešpolka, ki je bil z drugimi 1040 ruskimi ujetniki spravljen v Črnovice, se je izrazil, kakor poroča »Moldova«, nasproti deželnemu orožniškemu poveljniku za Bukovino tako-le: Vojevanje v Bukovini je vzbudilo pozornost najvišjih vojaških krogov na Ruskem. Izprva se je pri nas mislilo, da bo mo to deželo zavzeli brez vsake težave. Poročalo se nam je, da v Bukovini ni nobenih čet in da je ostala tam le črna vojska družega poziva. Zato se nismo ravno veliko trudili, da bi udrli v Bukovino. Dejstva so pa pokazala, da smo se varali. Odpor ravno teh črnovojnikov in zlasti orožnikov v Bukovini je bil izreden. Naš dober glas je trpel in za vsako ceno smo morali popraviti. Za avstrijske črnovojnike in orožnike smo morali razpostaviti ob mejah Bukovine dve diviziji naših najboljših čet. Podvzeli smo velike napade, in v čast malega, pa hrabrega nasprotnika moram reči, da naš uspeh nikakor ni bil poceni. Čast takim brambovcem in nič manj energičnemu poveljniku črnovojnikov in orožnikov, ki se je izkazal moža železne iniciative. Ni bilo majhno naše občudovanje tega poveljnika, o katerem smo izvedeli, da je deloval z občudovanja vredno uspešnimi vojnimi zvijačami. Svojo nalogo, zadržati naše prodiranje, dokler ne pride avstrijska pomoč, je izvršil na najsijajnejši način, kakor si je mogoče misliti. On je bil, ki nas je pet tednov držal onstran Pruta, ko nas je najprej potegnil iz Črnovic z zvijačo.

Italija.

Po italijanskih mestih so se zadnji čas vršile velike demonstracije za vojno. Od držav trojnega sporazuma podkupljeno časopisje je prebivalstvo tako razhujskalo, da so pristaši vojne začeli groziti z revolucijo. Vsled svoje znane politike od začetka svetovne vojne sem je prišla italijanska vlada v zadrego, in ker niti člani Salandrovega ministrstva niso bili edini, kako da se naj Italija odloči, je ministrstvo Salandra podalo svojo demisijo. To je pristaše vojne tako razburilo, da so priredili velikanske demonstracije. Iz Pariza je došel italijanski pesnik d'Annunzio, ki je pozival v Rimu ljudstvo k demonstracijam in dolžil Giolitti, o katerem se je sodilo, da je zoper vojno, »izdajalstva domovine«.

Ne pišem životopisov, raztreseni spomini so to, samo iskre, ki se ukrešejo nenadoma, ki tudi nenadoma ugasnejo. Ničesar ne nameravam z njimi, a vendar se morda dobi duša, ki se jih oprime, ki si z njimi poživni pogled v nekdanje lepe čase in se z veseljem in ljubeznijo spomni tega ali onega, ki ga tukaj omenim. Mrtvi in živi, kolikor jih je v zadnjih časih dihalo skupen zrak z nami, kolikor jih je nosilo v srcih svojih ljubezen do lepe naše domovine, kolikor jih je koprnelo po tem, da bi v kratkem mogli koristiti slovenskemu imenu, vsi naj se omenijo tukaj...

Spominjal sem se nanj še iz Ljubljane. A ko me je usoda zanesla v Celovec, je bil med prvimi, ki sem se natančneje seznanil z njimi, profesor Štefan Podboj. Omizje v hotelu Trabesinger je bilo vsak večer zbrano polnoštevilno. Na gorenjem koncu mize je sedel Štefan, prezidiral je. Malo pozneje je prihajal, vzel takoj jedilni list v roke, malo pozabavljal in se smehljaje oziral po družbi s svojimi dobrodušnimi očmi. Kje pa je ta nočoj? Kje je oni? Takoj je zapazil, da manjka kdo izmed navadnih. Prihodnjič treba ponj, prebiral si ne bo lokala. Tu je prostor za Slovenca. Povečerjal je navadno z dobrim tekotom, naročil četrtno vina ali piva, pozabavljal, da je pijacha za nič. »Profesor pa samo zabavlja,« se je namrdnila gostilničarka Lojzka in sedla v prvi sobi k kranjskim Janezom. Tja notri ni hotela. Pa

Kralj je ponudil sestavo novega kabineta predsedniku italijanske zbornice Marcori. Marcora pa je ponudbo odklonil in kralj nato odstopa Salandrovega ministrstva ni sprejel. Položaj se vsled tega ni prav nič zboljšal. Dne 20. t. m., torej še prej ko izide naš list, se snide italijanski parlament. Ali bo vlada prepustila parlamentu odločitev ali pa bo odločila že prej sama, na katero pot da krene Italija, se ne da z gotovostjo presoditi. Vsekako je v Italiji dosegla kriza svoj vrhunec in mora odločitev kmalu pasti. Kdo bo zmagal, ali razum, ki govori proti vojni z Avstro-Ogrsko, ali strast, ki so jo po svojih pristaših podnetili Francoska in Angleška?

Kdo bi mogel o tem prerokovati? Vsekako moramo zaupati, da je naša bodočnost v b ožjih rokah, in ostati trezni in polni zaupanja, pripravljeni na vse.

* * *

Sodba o krizi v italijanskem ministrstvu.

»Münchener Neueste Nachrichten« objavljajo dne 17. t. m. iz Berolina sledečo sodbo o krizi v italijanskem ministrstvu: Odklonitev odstopa Salandrovega ministrstva za nas ni bilo nepričakovano. Sestava novega ministrstva je zadela na večje težave, kar je razvidno iz poročil zadnjih dni. Očividno niti Marcora niti Giolitti niti kateri drug zmerni politik ni bil volje, nastopiti dedščino tega ministrstva. Na drugi strani so demonstracije intervencionistov (vojne stranke), ki so zadnje dni pridobivale na divjosti, kralja očividno spravile v zadrego, da se mu je ta izhod zdel boljši.

Položaj je s tem postal le še bolj zamotan kakor dosedaj. Vsakdo si je svest resnosti novega položaja, ker je postal prestop Italije na stran naših nasprotnikov verjetnejši. Na dejstvu pa, da skoraj ves senat in precejšnja večina italijanske zbornice o vojnem poseganju Italije v evropski zapletljaj ničesar noče slišati, se vsekako ničesar ni izpremenilo. Vprašanje je, ali bo ministrstvo stopilo pred zbornico z izvršeno vojno napovedjo, ali pa bo prepustilo konečno odločitev o vojni ali miru zbornici. Vsled posebnosti italijanskega čustvanja ni izključeno, da medtem novi dogodki ustvarijo nov položaj. Vsekako gledamo nasproti nadaljnemu razvoju z mirnostjo, trdnim zaupanjem in čisto vestjo.

* * *

Kabinet Salandra se zavezal.

Iz Curiha objavljajo 16. t. m. »M. N. N.«: Kakor se iz Rima poroča, vsebuje menda napovedana zelena knjiga sledeči dve dejstvi:

1. Kabinet Salandra da je 4. majnika odpovedal trozvezno pogodbo.

2. Dne 6. majnika da se je kabinet s trojnimi sporazumom pobotal tako, da ima ta dogovor pomen zvezne pogodbe.

profesor ni zabavljal, vsaj v srcu svojem ne. Pri večerji se je navadno razvil razgovor o dnevnih novicah, o tem in onem, o političnih vprašanjih. Zastopal je svoje mnenje, pa ga ni vsiljeval nobenemu. Do enajstih, do polnoči se je navadno posedelo. Hotel je uvesti, da bi se redno menjavali obiski med celovškimi in beljaškimi Slovenci. Enkrat oni k nam, drugič mi k njim. Morda bi se bilo sčasoma obneslo, da ni prišlo v mesto, kar je prišlo tako nenadoma. Skrbel je za slovenske dijake, za društvo slovenskih visokošolcev koroških in si pridobil mnogo zaslug v tem oziru. Nabiral je ude za Matico hrvatsko, deloval tudi slovstveno in skupno s pokojnim dr. Sketom. Kar je bilo pa najlepšega na njem, je bilo to, da je bil — človek. Človek v pravem in vznesenem pomenu besede!...

Komaj je bil odšel na počitnice, že se je bilo treba nenadoma vrniti v Celovec. Cesar je poklical, od kraja do kraja je šel njegov glas, visoko povzdignjeni glas. Slekkel je Štefan tisto nedeljo svojo civilno obleko in je ni oblekel nikdar več, prelevil je profesorja v vojaka, a srca ni mogel zamenjati.

Počasi se je pomikal spreved njegovih znancev z njim proti kolodvoru. Nabrušena sablja je tolkla ob koleno, dramila in pripovedovala nekaj čudnega, nekaj, kar se nikakor ni hotelo vjemati z resnico. Po zraku so prihajale in se naznanjale čudne reči... globoko navzdol so se pogrezali oblaki...

Giolittijevi pristaši odločno zanikavajo trditev, da bi bila trozveza že odpovedana in bi bili s trojnim sporazumom sklenjeni obvezni dogovori. »Tribuna« izjavlja, da Giolittiju o takem neizpremenljivem dogovoru ni nič znanega. Kabinet da nikakor ni mogel kaj takega storiti, ne da bi bil prej vprašal parlament. Za verjetno pa se smatra, da obstoje obvezni dogovori Salandre in Sonnina z diplomati trojnega sporazuma in da je dosedaj manjkal le kraljev podpis.

Zeneva, 16. majnika. (Cenz.) »Journal de Geneve« zagotavlja v svojem današnjem uvodniku, v Parizu da se zatrjuje, da je ministrstvo Salandra že 27. aprila podpisalo pogodbo s trojnim sporazumom, po kateri da se Italija zavezuje, da najkasneje 25. majnika poseže v vojno na strani Francoske.

Razburjenje v Rimu.

V nedeljo so v Rimu priredili slavnostno predstavo na čast d'Annunziju. V prenapolnjeni dvorani je občinstvo nepotrpežljivo kričalo, ker pesnika predolgo ni bilo. Šele proti enajstim je prišel in je imel nagovor:

»Dne 4. majnika, na predvečer odkritja Garibaldijevega spomenika, je italijanska vlada razveljavila trozvezno pogodbo. Besedilo vam morem dobesedno sporočiti: Decaduto e nullo (razveljavljeno in nično). Zato je sklenila vlada z drugimi državnimi skupinami pogodbe, prevzela težke in končoveljavne zaveznosti, ki so zadobile posebno važnost z izmenjavo načrtov skupne vojaške akcije. In sedaj je delo več mesecev prekinjeno od takoimenovanega italijanskega državnika in od članov italijanskega parlamenta, ki so se podali v hlapčevstvo tujcev, da bi osramotili domovino.«

Grof Tisza o pogajanjih z Italijo.

Grof Tisza je odgovoril dne 17. t. m. v ogrski zbornici na interpelacijo poslanca grofa Julija Andrassyja o pogajanjih z Italijo takole: Spoštovana zbornica! Poročila časnikov, ki se tičejo predlogov, ki jih je stavila Italiji naša monarhija, seveda niso avtentična in sedaj se ne morem spuščati v podrobnosti, ali in v koliko da odgovorjajo resnici. Pripominjam pa, da je mogoče iz njih napraviti si v bistvu, v glavnem delu, pravo sliko o ponudbah monarhije, namreč, kar je najvažnejšega na stvari in kar se nanaša vprašanje g. poslanca. Ta poročila odgovarjajo vtoliko resnici, da je monarhija res stavila Italiji teritorialne predloge (za odstop zemlje) zato, da si zagotovi trajno nevtraliteto.

K temu koraku nas je napotilo, ki s m o odgovorni za zunanjo politiko monarhije, prepričanje, da stalno prijateljstvo med našo monarhijo in Italijo odgovarja tako trajnim velikim življenjskim interesom monarhije kakor Italije. Ti trajni veliki življenjski interesi zahtevajo, da moramo celo za ceno

globoko v srcu se je spočela žalostna misel, dvignila se slutnja in zasikala kakor kača...

Vlak je prisopihal, trebalo se je ločiti. Še zadnji stisk rok.

»Ne vidimo se več... nikdar več, prijatelji...«

Ob vstopu v kupe je še odprl okno... prijatelji so stali nemo... tako čudno žalostno je postalo naokoli... Še migljaj z robcem, z rokami:

»Z Bogom...!«

»Z Bogom...!«

In bilo je prve dni v septembru. Tam, kjer smo tolikrat sedeli s Štefanom, smo zopet sedeli nekega večera. Med nami sta sedela Štefanov oče in stric. Ni bila posebno glasna ta družba. A ime Štefanovo je bilo vsem na jeziku, vsak je vedel očetu povedati kaj novega, kaj lepega izza sinovega bivanja v Celovcu.

In očetu ni klonila glava, kvišku je gledala in njegove oči so zrle ponosno po omizju. Globoko navzdol se je potlačila žalostna misel, nadnjo se je privila zavest:

»Padel je kot junak... izpolnil dolžnost do svoje domovine.«

Trčile so čaše, zazvene v njegov spomin. Soba je dobila ime: Podbojeva soba.

(Dalje.)

velikih žrtev vsled sedanje vojske skusiti nastale sporne točke odstraniti s pota skupnega dobrega prijateljskega razmerja. V nadaljnjem govoru je izrazil prepričanje, da je trajen sporazum mogoč le za ceno odstopa zemlje in da vlada ni nastopila te poti morda vsled trenutne zadrege, ampak iz prepričanja, da je ta v trajno korist domovine.

Tisza o ovaduhih.

Ogrski ministr. predsednik grof Tisza je pred nekaj dnevi v državni zbornici izpregovoril nekaj krepkih, pa potrebnih besedi proti grdemu tožarjenju in neštetim ovadbam brez podpisa, ki se je razpaslo v vojnem času. Povedal je, da te vrste domoljubje, ki ga kažejo taki ovaduhi in tožbarji, ni nič vredno, in da je ta reč sploh nečedna in sramotna. Po ti poti se ne skrbi za blagor domovine. Seveda! na domovino takih ovaduhov pač nihče ne misli, nego samo na svojo osebno strast, na staro sovraštvo, ki ga ima do kake osebe, ali pa na strankarske ali narodne zagrizenosti, ki upa, da bi se ob tem času moglo znesti nad nasprotniki in jim kaj škodovati. Veliko takih slučajev je bilo na Ogrskem, kjer je preiskava čisto jasno dognala, da je kdo ovadil drugega samo zato, ker je imel zavoljo kake izgubljene pravde, ali kakega drugega podobnega vzroka, mržnjo nanj, da je popolnoma nedolžne besede zavil, preobrnil in jim dal drug pomen, ki se je lahko iz njega dobilo kaznjivo dejanje.

Drugod so prenapeti Madjari vsakega Slovaka, Rusina ali Romuna, ki se še ni sramoval svojega roda, in ki se je še drznil govoriti v svojem jeziku, naznanili kot državnega sovražnika in kot prijatelja Srbov ali Rusov, kakor bi bil vsak kdor ni Madjar, že za državo nevaren človek.

V prvih mesecih vojne dobe je bilo vse polno rusinskih, slovaških in sploh nemadžarskih veljakov, zlasti duhovnikov zaprtih. Tam je pač tako kakor drugod po svetu: za revno, zapuščeno ljudstvo, na katerega strani stati ne nosi nobenega dobička, marveč pred gospodujočimi drugorodci celo sramoto in zaničevanje, se potegne domala edino le njegov duhovnik. Ubogega, zatiranega Irca je branil proti Angležu samo njegov župnik in kaplan, za katoliškega Hrvata se je pod Turkom v Bosni in Hercegovini boril edini »ujak« franciškan, s Poljakom proti Prusu drži samo njegovo duhovstvo. Zato ni čuda, če se zatiravec mržnja obrača v prvi vrsti proti duhovnikom v takih razmerah, in kadar se jim zdi, da je prišla prilobnost, da bi se jih bilo mogoče znebiti, jo brž temeljito porabijo. K narodnemu sovraštvu se pridružuje pri brezvercih še versko. Ti duhovnika sploh sovražijo. Kakor njihov duševni oče Volter bi radi videli, da bi zadnji kralj visel obešen za čreva zadnjega duhovnika.

Ne more se reči, da bi bil Tisza posebno pravičen drugim ogrskim narodom; tudi katoličanom ne; saj je kalvinske vere in obenem trd Madjar, ki bi madjarsko reč rad povzdignil čim najvišje. Toda ta mož je toliko pameten, da je spoznal, da državi ne more koristiti slepo strastno ovaduštvo in ž njim zvezano zapiranje poštenih ljudi na tožbe vsakovrstnih, večkrat zelo malo vrednih ljudi. Zato se je svoj čas potegnil za uboge žrtve. Poskrbel je, da se je zapiranje ustavilo, da so se preiskave hitro izvršile in bil je toliko moža, da je proti vojaški in politični gosposki branil po nedolžnem zaprte. Pisal je rusinskim škofom lepo pismo, v katerem obžaluje, da so se nekateri uradniki prenaglili, in jim javno izkazuje izpričevalo domoljubja.

Tudi v dolnji Avstriji, kjer se je prav zadnji čas začela grda gonja proti katoliškim duhovnikom in redovnikom, češ, da so izdajavci, se je gosposka potegnila zanje. Več duhovnikov so zaprli, toda prav kmalu so jih izpustili, obenem so pa začeli zasledovati tiste, kateri so jih ovadili in vsem takim zažugali s strogimi kaznimi. Tak okrajni glavar je res pošten in pravičen mož. Lažnivi ovaduh je državi nevaren in treba mu je s silo streti njegovo predrznost in ga dati pod ključ, da se v luknji predrami in zave, kako grd je obrekljiv, sovražen jezik.

Ob takem času se vsaka beseda pač ne more položiti na zlato tehtnico. V razburje-

nju, žalosti, obupnosti marsikdo kaj zine, kar ne izvira iz njegovega prepričanja, češ, sar bi ne rekel, ko bi bil mirne duše, in bi mogel premisliti, kaj reče. Ovaduh, ki povsod nastavlja ušesa, kje bi kaj ujel, da bi mogel koga spraviti v nesrečo, je grd in krivičen človek, tembolj ker ga njegova umazana strast sama vodi do tega, da prikriva in zavija, ali da se tudi na celem izmisli.

Res je sicer, da sodišče, ki more zasledovati pravico, pride resnici do dna in reši po nedolžnem osumljenega človeka kazni, toda kdo mu odstrani sramoto, ki jo je preстал, škodo, ki jo je imel, dušno in telesno trpljenje, ki ga je morilo, ko je po nedolžnem bil v preiskavi in morda dlje časa celo zaprt.

Ovaduh ni domoljub, tako je rekel Tisza, in s tem je svoji domovini mnogo koristil. Škodoželjnost, zavist, sovraštvo, strankarska, politična, protiverska mržnja, ki iz njih izvira ovaduštvo, niso lastnosti poštenih značajev. Domovina pa ima korist samo od poštenih, plemenitih ljudi.

Dnevne novice in dopisi.

Hujškače pošljite na bojišče! Nemški poslanec Zwetzbacher, sedaj poročnik na severnem bojišču, piše poslancu Bauchingerju, kakor posnamemo po dunaj. »Reichsposti«, sledeče: »Res je: vojska je naučila narode zopet moliti. V naši brigadi imamo dva vojna kurata. Eden je bivši tajnik skadrskega nadškofa, Kozzi. Udeležuje se vseh bitk naše brigade in sicer v prvih vrstah in se obnaša kot pravi junak. Njegov tovariš pa deluje na obvezališčih noč in dan. Oba navdušujeta in tolažita ter delita ranjenecem sv. zakramente. Pri njunih sv. mašah je navzoč tudi marsikateri prejšnji politični nasprotnik. Tukaj na bojišču namreč ni nikake razlike med političnimi naziranjmi. Da, reči moram, sedaj se je marsikateri naučil moliti, ki poprej ni maral za molitev. Molijo vojaki na bojišču, in ljudstvo, ki je ostalo doma, prosi Boga za srečen izid vojske in za bojevnike na bojišču. Zakaj je Nemčija v sedanji vojski tako zmagovita? Ker strah božji preveva njene poveljnike in celo armado. Pri vsakem polku, ki se ramo obramni bori tukaj z nami, je katoliški duhovnik in protestantovski pastor. Priporočam, da se naj pošljejo vsi tisti, ki so hujskali ali še hujskajo zoper duhovščino, semkaj na bojišče v Karpate. Jamčim Vam, da se bodo tudi ti ljudje naučili v nekaj tednih moliti.« — Priobčujemo brez dostavka.

Pohvala hrvatskih polkov. Pri zadnjih bojih v južnovzhodni Galiciji so se zlasti odlikovali hrvatska polka barona pl. Giesla št. 16 in Danklov št. 53 in zagrebški domobranski polk št. 25. Kakor poročajo zagrebški listi, je cesar odredil, da se hrvatskim polkom izreče popolno priznanje in se razen tega zastava pešpolka št. 53 okraši z zlato hrabrostno sveinjo. Hrvatski in slovenski polki v resnici predvsem zaslužijo ime polki junakov.

Imenovanje pri domobrambi. Za vojne kurate za čas vojne so imenovani gg. Ciril K a n d u t v Pliberku, Konrad M e n t e v Velikovcu, Jožef S t i h v Prevaljah in protestantski duhovnik E r i c h P e c h e l v Št Vidu ob Glini.

Upokojen je bil stotnik Emil vitez pl. S c h l u d e r m a n n od 7. pp.

Za vojne kurate v rezervi pri domobrambi sta imenovana gg. kaplan Janez H o f s t ä t t e r in Karel M a y e r h o f e r.

Imenovanje v mornarici. Fregatni kapitan Adolf Mladič je imenovan za kapitana linijske bojne ladje; korvetni kapitan Simon Jernejčič je imenovan za fregatnega kapitana; za mornaričnega superijorja VII. činovnega razreda je imenovan mornarični župnik Ivan Koršič; za višjega mornaričnega kurata je imenovan kurat Anton Jarc; fregatni zdravnik dr. Viktor Slamnik je imenovan za linijskega zdravnika; mornarična komisarja Ivan Košir in Josip Ahčin sta imenovana za višja mornarična komisarja 3. razreda.

Nove skupine Jugoslovanske Strokovne Zveze na Koroškem. C. kr. koroška deželna vlada je dovolila ustanovitev krajnih skupin Jugoslovanske Strokovne Zveze s sedežem v Črni pri Prevaljah, v Možici in v Prevaljah.

Iz ruskega ujetništva, iz Kijeva, se je oglašil gospod Ivan V e b e r, uradnik po-

družnice »Ljubljanske kreditne banke« v Celovcu. Služil je pri 27. pešpolku in je bil ujet dne 25. marca v Karpatih.

V rezervni bolnišnici št. 1 v Celovcu je bilo dne 16. t. m. 6 častnikov in 1087 mož. Od 10. do 16. t. m. so bili v to bolnišnico sprejeti od domačih čet ranjeni in bolni vojaki: Nadporočnik Alfonz Hudetz, dpp. 4 in poročnik v rez. Ferdinand Frauscher, polj. top. p. št. 9. Od 7. pp.: Korp. Avgust Petušnik, korp. Oton Trost, poddes. Tomaž Greferer, pešci Franc Platzler, Ferdo Kögl, Martin Tamnik, Adolf Cenc, Miha Bubel, Jožef Reisinger, Ivan Hojnik in Janez Deraše; od lov. bat. št. 8: Lovec Henrik Kramer, Valentin Kreuzer, Karel Jörgel in Jožef Schmölzer. Od p. t. p. št. 9 topničar Franc Gruber, od dpp. št. 4 inf. Valentin Heilinger in Janez Stangl.

Snaženje bolnišnic. Dne 17. t. m. so začeli rezervne bolnišnice v Celovcu korenito snažiti. Plačane strežnice in ordinacijske pisarice so odpustili, ker je število ranjenih in bolnih premalo.

Oboleli ruski vojni ujetniki. V rezervno bolnišnico sirotišna vojašnica v Celovcu so pripeljali štiri ujete ruske obolele vojake 183. pešpolka iz tabora ujetnikov v Greifenburgu in iz Humberškega gradu.

Pobegli tički zopet aretirani. Iz preiskovalnega zapora v Rudolfovi vojašnici v Celovcu so pobegnili trije zelo nevarni tički, Jožef Burggraf, znan vlomilec, Rupert Gregori, ki je meseca decembra pri Kollmanu zabodel mizarskega pomočnika Kramerja, in Hugo Jannach. Ponoči so zopet poizkusili vlomiti v trgovino gospe Vraničarjeve v Ahacljevi ulici, potem so pobegnili in so se 15. t. m. pokazali v Št. Jurju pri Celovcu; tam so pri kmetih nastopali tako izsiljevalno, da je bilo ljudi strah. Orožniki so jih zopet aretirali. 25 let stari Hugon Jannach, rojen v Bekštanju, se je pa branil in so morali orožniki rabiti orožje. Zvezane so prepeljali pobegle tičke na poljskem vozu v Celovec. Jannach je dobil bajonetni bodljaj v nogo in so ga spravili v vojaško bolnišnico, ostala tovariša pa zopet v preiskovalni zapor v Rudolfovo vojašnico.

Sto let stara. V Šturjah pri Vipavi je umrla Alojzija Kertu, stara sto let in dva meseca.

Ruski vojni ujetnik, ki je pobegnil iz ujetniškega tabora v Knittelfeldu, je bil dne 18. t. m. prijet v Porečah ob jezeru.

Neki Friderik Hechtl je pred dvema letoma hodil po Koroškem in pri gospodih župnikih beračil za Lurd in dijake in kazal povsod ponarejene listine. Preiskovalno sodišče v Solnogradu mu sedaj izprašuje kosmato vest. Poročila o sleparju naj se dajo orožniškiira poveljstvom.

Poslanec Glöckel aretiran. Na povelje praškega divizijskega sodišča je bil 15. t. m. na Dunaju aretiran socialdemokratski poslanec Oton Glöckel. Dolže ga, da je imel 24. aprila v Platten hujskajoč govor in se je tako pregrešil proti § 65 a kaz. zak.

Grški kralj je obolel vsled prehlajenja. Bolezen ni nevarna.

Trgovina z živino. Ministrski ukaz z dne 8. maja 1915, drž. zak. št. 115, prinaša nova določila, ki so za kupčijo z živino jako važna. Določila veljajo samo za čas vojske. Trgovci z živino se morajo ob izvrševanju te svoje kupčije izkazati vsak čas z obrtnim lastom. Oni trgovci z živino, ki si vzamejo skupovalce, jih morajo prijaviti pristojnemu okrajnemu glavarstvu ali magistratu. Vsak skupovalec dobi legitimacijo. Kdor brez legitimacije kupuje živino, ga zadene kazen. Legitimacije se dajejo samo takim osebam, katere so popolnoma zanesljive. Trgovec z živino je dolžan, voditi knjige ali zapiske, iz katerih so razvidni vsi nakupi in prodaje

ter cene, za katere je bilo blago kupljeno in prodano. Živinski trgovec je dolžan take zapiske na zahtevo vsak čas pokazati političnemu okrajnemu oblastvu. Dežel. politična oblastva imajo pravico za posamezna ozemlja prepovedati, da se nakupuje živina hodeč od hiše do hiše.

Velikanske goljufije vojaških dobaviteljev. »Reichspost« poroča: Domobransko sodišče v Pečuhu je prišlo na sled velikim sleparijam pri dobavah za armado. Niti preiskave vodijo do Stuhlweissenburga, Košic in Miškolca in jasno bo, da je bil vojaški erar oškodovan za stotisoče kron, in sicer na ta način, da mu je bila deloma prodana pokvarjena krma, deloma druga krma, da je bila ena in ista pošiljatev večkrat plačana. Glavni krivec je neki Ignacij Pollak in je imejatelj tvrdke Bernard Pollak, ki že 40 let dobavlja za armado. Milijonarju se je s pomočjo plačanih pomočnikov posrečilo, da je pred drugim obleganjem Przemysla kratkoma poneveril dva tovorna vlaka po 50 voz z živili, ki sta že došla v Przemysl in sta bila že plačana, na ta način, da je dal oba vlaka zopet nazaj na Ogrsko zapeljati in je naloženo blago spravil v svoje shrambe. Tam je že enkrat plačani material v drugič prodal vojaškemu erarju. V ponedeljek zjutraj je bil Pollak aretiran v trenutku, ko je došel z Dunaja.

»Reichspost« priobčuje z bojišča opise raznih oseb, med drugimi opisuje nekega Slovenca takole: Učitelj, Slovenec — njegovo ime kakor tudi ime njegovega sluge se je glasilo čudno blaglasno — je bil nekoliko gluhi in je malo govoril; le poslušal je, posegel ob priložnosti z besedo vmes, včasih, če je napačno slišal, z neprimerno; imeli smo z njim svoje prijateljske šale, on pa z nami. Bil je častnik pri trenu in nam je prinašal v zapuščeni kraj pošto. »Zame kaj?« — »Ne, zate ni nič tu, le za poveljnika in za doktorja.« Segel je iskaje v žep. »Poglej, zate je tudi nekaj tu, sem čisto spregledal. Danes smeš mirno plačati dve steklenici šampanjca. Imaš veliko pošte.« Pa je ni nič imel. Pozneje je postal živahnejši in je začel celo razkladati svoje politične nazore, izboren človek in srčno dober tovariš. Na Vodici je bil še tih, je pridno netil ogenj in metal vanj hlode in dračje in nam je pomolil, kolikorkrat smo vzeli iz škatljice cigareto — je že tu, gorečo vejico pod nos, dobri gospod Ivana Zladoljeva.

Prevalje. (Birma.) Dan 4. t. m. je bil v sedanjem žalostnem času vojske za našo župnijo vesel in ganljiv. Naš prevzvišeni knezoškof Adam Heftler so prišli pregledat dušnopastirsko stanje naše župnije in okrepčat otroke z močjo sv. Duha. Pri glavnem slavoloku je prevzvišenega pričakovalo zastopstvo župnije in občine, vsi šolarji z učitelji ter mnogo ljudstva. Po pozdravu domačega g. župnika in predstavi občinskih svetnikov je v imenu občine prevzvišenega ogovoril v krepkih vznesenih besedah župan g. Lahovnik, nato oskrbnik leškega premogokopa, g. Stanek in nazadnje šolarici Ančka Lahovnik in Milena Žolnir; obe so knezoškofu podarile tudi šopke, Ančka posebno dragocenega. Prevzvišenega je posebno razveselil nagovor šolaric, za katerega se je slovensko zahvalil. Prihodnji dan je prevzvišeni sam obhajal nepregledno vrsto obhajancev in je 703 otrokom podelil zakrament sv. birme. Z milim in prijaznim nastopom si je prevzvišeni knezoškof pridobil srca vseh!

Steckenpferd- lilijnomlečnato milo

stoj ko prej neutrpno za racionalno oskrbo polti in lepote. Vsakdanja prizna na pisma. Po 1 K se dobiva povsod.

Zanimivosti iz vojne.

Boj za zastavo.

V berlinski orožarni so razstavljene nemške trofeje iz bitke ob Mazurskih jezerih. Med njimi se nahaja tudi, kakor čitamo v »Berliner Börsen-Courierju«, zastava ruskega pešpolka št. 106, okrašena z robem, ki je bil baje namočen v potu svete Veronike. V zadnji bitki ob Mazurskih jezerih se je za to zastavo razvil strahovit boj in končno so izrgali Rusom samo zastavni drog, brez zastave, trakov in sulice. Manjkajoče kose so dobili sedaj pri nekem ujetem ruskem vojaku, zašite v uniformi, in so jih izročili orožarni, katere uprava je dala zastavo zopet napraviti. Zastava je svilen in ima na sredi s težkim zlatom všito ime Nikolaja II. s cesarsko krono. Na ogljih so z barvasto svilo všiti ruski dvoglavi orli, znotraj pa je zastava šivana s svetlomodro svilo. Na levi strani je na zlatem dnu naslikana Kristova glava, vtisnjena na prtu svete Veronike, namočenim z njenim znojem. Okroginokrog je slika obšita z modro svilo. Na rdečem svilnatem traku so zlati všitki in dvoglavi orel. Na črnem, svetlem drogu je zlata sulica s srebrnim križem.

»Premišljevanja o božjem srcu Jezusovem«. Spisal F. Mariofil Holeček, frančiškan. Cena 1 K 20 vin. za broširan, 2 K za vezan izvod. Po pošti 20 vin. več. Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in vseh frančiškanskih samostanih. Priporočamo.

Velika vsota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. Brezplačna pojasnila pošilja: Srečkovno zastopstvo 17, Ljubljana.

Vabilo

na

redni letni občni zbor

posojilnice:

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

ki se vrši v sredo dne 4. junija ob 10. uri dopoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo o letnem računu.
2. Slučajnosti.

Op. Ako zborovanje ob 10. uri ne bi bilo sklepno, se vrši ob 11. uri drugo, ki sklepa na vsak način.

Odbor.

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in opremi, dobro blago in poceni. **Plašči** za cerkvenika in ministrante, ovratni plašči in štole zelo ceno. **Šmizete** v različnih oblikah od 1 K naprej. — **Komplet z ovratnim trakom** od K 2.— do K 2-80, kakršen je izdelek. **Bireti** v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4.—, K 4-80. **Rožaste svetilke** za večno luč za patentovani steni. Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da boste stalen odjemalec **oddelka za paramente, knjigarne in trgovine Jožefovega društva v Celovcu.**

Vse blago iz prekuhane, kislina proste in neobtežene svile z barvanimi nitmi.

Slovenski molitveniki, cerkvene muzikalle, tudi Hladnikove.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.